

طرح درسی (Course Plan)

نام درس: **ارزیابی اثرات بهداشتی (Health Impact Assessment: HIA)**

نیمسال اول سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲

گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

دانشکده: بهداشت

*رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سم شناسی محیط

* شماره درس: ۴۱۶۵۵۵

*محل برگزاری: دفتر گروه بهداشت محیط

*روز و ساعت برگزاری: سه شنبه، ساعت ۱۲-۱۰

*تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (نظری)

*دروس پیش نیاز: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست

*تلفن و روزهای تماس: ۳۷۹۲۳۲۷۶

*نام مسوول درس: دکتر محمد مهدی امین

*آدرس Email: mohammadmehdia@gmail.com

*آدرس دفتر: دانشکده بهداشت، گروه مهندسی

بهداشت محیط

*هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

آشنایی دانشجویان با روشی مفید و قابل انعطاف جهت بررسی اثرات بالقوه طرح‌ها بر سلامت و بهداشت محیط و رفاه و عدم برابری در برخورداری از بهداشت و تعیین روش‌های عملی برای بهبود و پیشبرد طرح‌ها است. تضمین صراحت و توازن ملاحظات اثرات سلامت انسانی، سیاست‌ها، برنامه‌ها و توسعه‌ها نیز از اهداف HIA می‌باشد.

*اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

- ۱- اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاست‌گذاری و قانون آن در جهان و قوانین آئین نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در ایران را بدانند.
- ۲- روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست‌ها یا پروژه‌ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی را بدانند.
- ۳- بتواند دامنه یا قلمرو پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping) را تعیین کند.
- ۴- بتواند هویت منطقه مورد مطالعه پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی شامل پروفیل جمعیت و داده‌های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه را شناسایی کند (Identification). به این مرحله، مرحله برآورد یا تشخیص هم می‌گویند.
- ۵- بتواند مرحله ارزیابی (Assessment) را از طریق تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت بندی اثرات بهداشتی پروژه مورد نظر را با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی انجام دهد.
- ۶- با نحوه تصمیم‌گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) به منظور پیاده‌سازی پروژه ارزیابی بهداشتی آشنا باشد.
- ۷- روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است و پیگیری (Follow-Up) آن با هدف پایش برنامه‌های مدیریت اثرات بهداشتی را یاد بگیرد.

۸- با برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط خود دانشجو با تعدادی از جدیدترین روش های انجام HIA در دنیا آشنا شود.

۹- خلاصه ای از یک پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی انجام شده در کشور یا جهان را بیان کند.

*منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- 1- Health Impact Assessment: A Practical Guide, Centre for Health Equity Training, Research and Evaluation, University of New South Wales, Sydney, Australia, 2007;
- 2- Health Impact Assessment: Concepts, theory, techniques and applications, John Kemm, Jayne Parry, Stephen Palmer, Published Oxford, New York: Oxford University Press.
- 3- Health in Impact Assessments, WHO, Europe, Rainer Fehr, Francesca Viliani, Julia Nowacki and Marco Martuzzi, 2014;

منابع فرعی درس:

- Health Impact Assessment Guideline for Water Resources Development Project in Thailand, 1st Edition, 2016;

روش تدریس:

جلسات حضوری: استفاده از فایل پاورپوینت و PDF، و کلیپ های آموزشی مرتبط با موضوع درس

درس

مسئولیت های فراگیران:

۱- همراهی و مشارکت در بحث های کلاسی و آمادگی در هر جلسه درس برای امتحان کوچک

(Quiz)

۲- برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد

HIA

۳- ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی

۴- آزمون های طول نیمسال و پایان نیمسال

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA	۲
۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی توسط دانشجو	۲
۳	حضور بموقع در کلاس	۰/۵
۴	آزمون های کلاسی (امتحان کوچک: Quiz)	۰/۵
۵	امتحان میان ترم	۳
۶	امتحان پایان ترم	۱۲

* سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

به ازای هر جلسه غیبت، مازاد سقف مجاز، نیم نمره از نمره پایانی کسر خواهد شد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس. ارزیابی اثرات بهداشتی نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۲/۷/۴	۱۰-۱۲	تعریف HIA، اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاستگذاری و قانون آن در جهان و قوانین آئین نامه ها و دستورالعمل هادر ایران	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۲	۱۴۰۲/۷/۱۱	۱۰-۱۲	روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست ها یا پروژه ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۳	۱۴۰۲/۷/۱۸	۱۰-۱۲	دامنه یا قلمرو پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping)	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۴	۱۴۰۲/۷/۲۵	۱۰-۱۲	مرحله شناسایی یا تشخیص (Identification). در فرآیند ارزیابی اثرات بهداشتی؛ شامل شناسایی هویت منطقه مورد مطالعه شامل پروفیل جمعیت و داده های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۵	۱۴۰۲/۸/۲	۱۰-۱۲	مرحله ارزیابی (Assessment) از طریق تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت بندی اثرات بهداشتی پروژه مورد نظر با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی	دکتر امین	مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده

مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده	دکتر امین	مرحله ارزیابی (Assessment) - ادامه	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۸/۹	۶
مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده	دکتر امین	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهادات (Decision Making & Recommendations) به منظور پیاده سازی پروژه ارزیابی بهداشتی	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۸/۱۶	۷
مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده	دکتر امین	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) ادامه	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۸/۲۳	۸
مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده	دکتر امین	روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است.	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۸/۳۰	۹
مطالعه رفرانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده	دکتر امین	پیگیری (Follow-Up) با هدف پایش برنامه های مدیریت اثرات بهداشتی	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۹/۷	۱۰
مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب	دانشجوی اول	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی اول با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب اول)	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۹/۱۴	۱۱
مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب	دانشجوی دوم	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی دوم با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب دوم)	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۹/۲۱	۱۲
مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب	دانشجوی سوم	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی سوم با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب سوم)	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۹/۲۸	۱۳
مطالعه و ارائه پروژه منتخب	دانشجوی اول	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - پروژه ۱	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۱۰/۵	۱۴
مطالعه و ارائه پروژه منتخب	دانشجوی دوم	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - پروژه ۲	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۱۰/۱۲	۱۵
مطالعه و ارائه پروژه منتخب	دانشجوی سوم	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - پروژه ۳	۱۰-۱۲	۱۴۰۲/۱۰/۱۲ جلسه جبرانی	۱۶

*تاریخ امتحان میان ترم: *تاریخ امتحان پایان ترم:

*سایر تذکرات مهم برای دانشجویان: